

Abril.

SETMANARI NACIONALISTA D'ESQUERRA

ANY I - NÚM. 9

SURT ELS DISSABTES

BARCELONA, 22 OCTUBRE 1938

Redacció i Administració:

R. Catalunya, 38, 1.^a

— Telèfon 17135 —

Preu: 50 cèntims

SUBSCRIPCIÓ:

6 pessetes trimestre

Editorial

Bo és que es parli de posar cura ràpida i immediata a tot allò que continua no solament a pertorbar la marxa de la guerra cap a la victòria, sinó que és factor essencial de destrucció de la debilitada economia del país. Igualment de què es perfilin les noves orientacions a seguir en el futur, quan la pau sigui un fet.

Així mateix que es parli — i d'això un altre dia en parlarem més extensament — del futur de Catalunya com a Nació i de la seva estructura jurídicopolítica que la concreti amb la corresponent relació fraternal amb la resta de les nacionalitats ibèriques. No cal descurar que l'actual guerra és per a la independència de tots els pobles peninsulars agredits pel feixisme internacional. Però cal no oblidar que quan hom parla de pau, no s'ha de deixar anar aquesta paraula — esperada per tothom, però amb dignitat — al fer i desfer de qualsevol penya de cafè o dels múltiples especuladors que sota l'escut de qualsevol carnet post-19 de juliol, no fan altra feina que la de pertorbar la bona marxa de la República.

Un dia ens parlen de zones d'influència; altre de lliurament de les nostres reserves or a Itàlia; del viatge de determinada personalitat a tal o tal altra capital estrangera a « pactar », de què la República no pot aguantar ja més, i d'altres bestieses per l'estil, com la de què Franco és el que s'oposa a la mediació, puix que els seus avanços (?) a l'Ebre són tan grossos que aviat no quedarà territori per a resistir. Segons sembla aquestes avançades eren a raó de deu quilòmetres diaris de profunditat (qualsevol dia l'exèrcit agressor arribarà a Moscou). I tot això, cal ésser evitat, no desmentit perquè ja ningú no hi dona crèdit, però si repetir una i cent vegades que la guerra no s'acabarà ràpidament mentre les potències democràtiques segueixin amb la mateixa política que seguiren a Munic. ¿Què pot esperar-se d'una potència d'aquestes que va lliurar a Alemanya, la línia Maginot de Txecoslovàquia pagada amb el seu propi or, sense disparar un sol tret?

Per això motiva la nostra atenció a aquestes coses. Plans per a la pau, sí. Rectificacions d'errors, immediatament. Però política íntegra i totalment de cara a la guerra. Una de les coses que més poca atenció s'ha donat aquests dies és al problema de la recuperació de materials. No són solament els draps i altres deixalles que es necessiten, ans desferres de tota mena de minerals, elaborats o per elaborar i que no tinguin un ús vital per a la marxa de la reraguarda. La resistència serà la victòria. I aquesta resistència no podrà aconseguir-se sense l'apartament d'aquests clarividents (?) de la pau ràpida, que solament malden per a contribuir a la hipotètica victòria de l'agressor.

Amb una preparació de tot el poble per a la guerra llarga és l'única manera d'aconseguir la pau en un període breu. Si les nacions oprimides d'Ibèria estan disposades com ho estan, a continuar la guerra fins a l'extermini, les actituds intransigents i estúpides de determinats personatges com també la del « pelele » Franco, causen estrepitosament.

Si Txecoslovàquia hagués mantingut la paraula donada a si mateixa, d'alliberar-se per sempre més, de la tirania del pangermanisme, avui, l'acord de Munic no seria la papereta de defunció d'un poble lliure. Les nacionalitats ibèriques agredides van donar l'exemple al món i han de persistir amb la seva actitud heroica i clarivident. Solament en la guerra poden retrobar-se les seves llibertats col·lectives, les de les seves terres i la dels seus homes. Qui esperi la pau, vinguda de les cancelleries afectes al pacte de Munic, és a més a més d'un foll, un pertorbador. El poble antifeixista, prou intel·ligent, li sabrà barrar el pas, perquè sap que la pau s'està jugant a les trinxeres i en la bona marxa de la reraguarda.

Femina

La vertadera fraternitat

« Potser trobaràs estrany si et dic que jo del front me n'emportaré records molt agradables. Ací al front és desterrat de nosaltres aquest egoisme humà que fa que no ens fem càrrec de les penes dels altres fins que sentim directament la dolor damunt de nosaltres mateixos. Aquest egoisme, dic, només existeix a la reraguarda; nosaltres ací lluitem tots en comú per una mateixa causa. Ací sí que existeix la vertadera estimació vers el nostre germà, el vertader esperit de sacrifici. Jo he presenciat actes, amiga meva, entre els companys, d'intensíssima emoció i que m'han demostrat a bastament que no és mort entre nosaltres el sentit d'humanitarisme. Un exemple del que dic és que quan en un dels moments més crítics de la lluita cau un company, el que hi ha al seu costat, sense reparar ni per un moment l'immens perill que corre, l'agafa sigui com sigui, i exposant llavors la seva vida, el porta al lloc on el puguin assistir, on estigui més segur i més resguardat de les bales enemigues, sense mirar quin és el company caigut, sense esperar d'ell ni tan sols les gràcies — que malauradament algunes vegades no li pot donar —. Quan en els moments de descans ens expliquem les nostres coses, el nostre passat — que ens coneixem tots al detall —; de veure com els que la vida els ha estat més agradable, els que no han sofert tant, els que tenen pares i germans que es desvetllen per ells, com és compadeixen i els presten el seu consol als que som més dissortats, els que hem perdut prematurament els pares i, per tant, no ens veiem tan ben assistits com ells. Ah, i quan reben les coses que els seus familiars els envien, quina altra prova d'estimació, de profunda estimació! El company afavorit et ve a cercar allà on siguis i preferentment als que estem malalts i faltats de família, fa que participem del que ha rebut, d'una quantitat tant o més grossa que la que per ell mateix es queda.

En fi, et podria contar una infinitat d'exemples d'aquesta naturalesa. A mi això em consola molt i estic completament satisfet perquè aquest comportament dels meus companys, aquest ambient d'ací, s'adiu perfectament amb la meua manera de pensar, en la meua manera d'ésser; i encara et diré més, amiga: que si no fos per la dolor que massa sovint fa presa en mi, em sentiria enmig d'aquesta manera de viure, completament feliç.

Com s'equivoquen els que diuen que després de la guerra els que vindrem dels fronts de combat serem jun éssers sense entranyes perquè estarem acostumatats a les calamitats que haurem viscut! Mai es poden imaginar aquesta gent, que és totalment el contrari del que pensen. Els perills que la guerra re-

porta ens ha agermanat molt més, que no hi ha res que ajunti tant els cors com quan junts, vivim una mateixa tragèdia. Ah, si el dia que s'acabi la guerra pogués imperar a la nostra estimada Catalunya aquest ambient tan sa, tan desinteressat, tan edificant que jo he tingut la sort de conèixer a través d'aquesta lluita! Quin bo donaria de viure-hi a la nostra terra, volguda amiga! Però si hem de tornar com abans a envejar-nos, si no sabem ajuntar-nos per a fer la nostra Pàtria gran i perfecta, si no sabem agermanar-nos com ací ens hem agermanat per a vèncer, llavors, ¿per què lluitar ara?

Però no, això no serà, tinc la convicció de què els homes que tornin dels fronts, es recordaran de la manera com s'han estimat en la lluita i voldran, en la pau, continuar estimant-se per exemple de les generacions a venir, que és així, en l'amor al proïsme, en l'amor als nostres semblants, l'única manera de què la pau als pobles hi faci estada ».

Heus aquí un fragment, un bell fragment, d'una carta suara rebuda del front de l'Ebre. Heus aquí el pensar i el sentiment que anima els nostres combatents. Enmig de la cruïlla de la lluita, enmig de les vicissituds que viuen, els nostres homes de les trinxeres han fet el miracle: s'han agermanat, s'estimen, es comprenen i es presten mútuament afecte i consol moral. Digne exemple pels que restem a la reraguarda, que, a més, tenim el deure ineludible de fer realitat, acabada la guerra, el que ells anhelen enmig del retruny del canó i de la pluja de foc. Amb aquest anhel, amb aquesta esperança de fer de la nostra terra la Pàtria gran i perfecta que diuen, i, per tant, de fer els seus homes i dones — nosaltres, els que no ens hem mogut de la reraguarda — bons i comprensius, humans en una paraula, amb aquesta esperança, doncs, ells combaten i vencen; somrients han abandonat llars i famílies, somrients realitzen gestes heroiques i magnífiques que a vegades valen un nou triomf del nostre Exèrcit, i de vegades, somrients també, han ofrenat llur vida en holocaust d'aquest esdevenidor patri que comença a albirar-se al nostre horitzó.

L'estimat amic Joan M.ª Roig que tan belles cartes d'humanitat i nobles sentiments ens envia, escrites en aquesta « xavola » del pic més alt de la Serra de Pàndols, pot lluitar amb l'entusiasme i la valentia amb què ho ha fet fins ara, segur de què els que som ací, al « darrera » — com diuen ells, els del front, els de « davant » — sabrem portar a la pràctica aquest bellíssim programa d'humanitat i amor patri.

ANTÒNIA ABELLÓ

La posada en vigència immediatament dels 13 punts de finalitats de guerra, precipitaria forçosament la victòria